

На основу члана 56. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04), члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), члана 193. став (1) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), члана 11. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09), члана 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15) и Мишљења Савјет за генетички модификоване организме (број: УП-1-50-4-26-5/15 од 28.08.2015. године), по захтјеву за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште хране за животиње која садржи генетички модификоване организме који је поднио субјекат *Farma-Land d.o.o.*, са сједиштем у Посушју, Растовача бб, Босна и Херцеговина, Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се субјекту *Farma-Land d.o.o.*, са сједиштем у Посушју, Растовача бб, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-04032-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, а која ће се користити искључиво као храна за животиње.
2. Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
3. Приликом стављања на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбиједи да:
  - а) на ознаци на запакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)";
  - б) се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).
4. У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих организама и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.
5. У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и

- захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбиједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
- a) за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - b) за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
6. У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјењиво, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
  7. У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обилежи генетички модификовани организам који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
  8. Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
  9. Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
  10. Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.
  11. Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.
  12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
  13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
  14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
  15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Подносилац захтјева *Farma-Land d.o.o.*, са сједиштем у Посушју, Растовача бб, Босна и Херцеговина, поднио је захтјев Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је запримљен под бројем УП-1-50-4-26/15 од 05.08.2015. године.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на првој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније, основан те да је у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније субјекту *Farma-Land d.o.o.*, са сједиштем у Посушју, Растовача бб, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједост хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена је потребна документација која се доставља уз захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од 30,00 КМ, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку:

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-26-8/15
07. септембра 2015. године

Директор
Проф. др **Сејад Мачкић**, с. р.